

Talarstöd till bild 1 av 17

Vanliga risker

Introducera lektionen: En viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet är att undersöka arbetsmiljön för att upptäcka och bedöma risker i arbetet och på arbetsplatsen. Riskbedömning är en del i det förebyggande arbetet för att skapa en trygg arbetsplats.

Kunskapsmål:

- Kunskap om vanliga risker.
- Kunskap om när riskbedömningar ska göras.
- Kunskap om vem som ansvarar för vad när det gäller riskbedömning.

Lektionen innehåller också en kort introduktion till vad riskbedömning är.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 2 av 17

Vanliga risker och riskbedömning

Tidsåtgång: Cirka 4 minuter.

Syfte med filmen: Få kännedom om vanliga arbetsmiljörisker och riskbedömning och få inspiration i arbetsmiljöarbetet av andra verksamheter.

Medverkande verksamheter: Västerviks tvätteri (Region Kalmar), GIS (Haninge kommun), Andersbergs hälsocentral (Region Gävleborg).

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 3 av 17

Om risker i arbetsmiljön

Inget talarstöd finns till denna bild.

Egna anteckningar

Skapad: 2024-10-13

Talarstöd till bild 4 av 17

En arbetsmiljörisk är något på jobbet som kan orsaka skada eller ohälsa

En arbetsmiljörisk är en orsak till att någon kan bli sjuk eller skada sig. Det är något som kan få negativa konsekvenser för individen, gruppen eller verksamheten.

I dessa exempel är riskkällan hala golv, tunga lyft, många vakanser och kränkande särbehandling och det blir en risk när det kan ge oönskade konsekvenser så som att någon halkar eller skadar sig.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild **5 av 17**

Risker kan finnas inom alla områden

Vad som är en arbetsmiljörisk i arbetet varierar mellan olika yrken och olika arbetsplatser. Vissa risker går inte att ta bort helt och hållet, men med rätt åtgärder kan de minimeras.

De allra flesta risker, på de allra flesta arbetsplatser, tillhör någon av dessa kategorier.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild **6 av 17**

Tekniska och fysiska risker

Här finns exempel på tekniska och fysiska risker (riskkällor) och vad de kan leda till (konsekvenser).

Tekniska faktorer berör teknik, konstruktioner och hjälpmedel.

Fysiska faktorer har att göra med hur man arbetar.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 7 av 17

Sociala risker

Här finns exempel på sociala risker och vad de kan leda till.

Sociala faktorer handlar om risker i samspelet med andra. Ofta påverkar den här typen av risker hela arbetsgrupper.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 8 av 17

Organisatoriska risker

Här finns exempel på organisatoriska risker och vad de kan leda till.

Organisatoriska faktorer berör arbetsplatsens organisering. Ofta påverkar den här typen av risker hela arbetsgrupper.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 9 av 17

Hur gör vi hos oss?

Tidsåtgång: Cirka 15 minuter.

Instruktion:

1. Dela in gruppen i mindre grupper.
2. Be en i varje grupp att dokumentera vad gruppen kommer fram till.
3. Återsamlas och låt grupperna berätta för varandra.

Tips: Uppmana deltagarna att ta någon minut att tänka enskilt innan gruppen börjar prata med varandra.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 10 av 17

Riskbedöma - andra steget i SAM-hjulet

På alla jobb kan det finnas risker som – om de skulle inträffa – kan orsaka ohälsa eller skada. Riskbedömning handlar om att uppmärksamma risker, ta ställning till hur sannolikt det är att de inträffar och att agera därefter. Det ger också en hjälp i att bedöma allvarlighetsgraden för riskerna och därmed kunna prioritera vilka åtgärder man ska satsa på först. Kom ihåg: Alla arbetsgivare måste riskbedöma arbetsmiljön.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 11 av 17

När ska riskbedömningar göras?

Vid akuta situationer måste vi agera omedelbart!

Riskbedömningar bör genomföras innan förändringar för att förebygga möjliga risker och underlätta genomförandet.

Genom löpande riskbedömningar, såsom vid skyddsronder eller planering av arbetsveckor, kan ohälsa och olyckor förebyggas. Hur ofta riskbedömningar ska göras bör anpassas efter verksamhetens behov.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 12 av 17

Att tänka på vid riskbedömning

- Arbetsgivaren har ansvaret för att genomföra riskbedömningar.
- Medarbetare har kunskap om sitt arbete och kan bidra med sitt perspektiv i bedömning av risker och orsaker till risk samt ge åtgärdsförslag.
- Alla arbetsförhållanden ska undersökas och riskbedömas. Ta stöd av relevant lagstiftning.
- Fundera på om särskilda grupper löper större risk för att drabbas av ohälsa eller olycka beroende på exempelvis ålder, om man är ny på jobbet, funktionsnedsättning, könstillhörighet etc.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 13 av 17

Att tänka på vid riskbedömning (2)

- Skriftligt: I riskbedömningen skall anges vilka risker som finns och om de är allvarliga eller inte.
- Arbetsgivaren ska omedelbart, eller så snart det är praktiskt möjligt, genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i verksamheten samt för att även i övrigt uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö.
- I handlingsplanen ska det framgå: när varje åtgärd ska vara genomförd och vem som ska se till att den genomförs.
- Genomförda åtgärder skall kontrolleras.
- När kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska arbetsgivaren anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 14 av 17

Löpande riskbedömningar

Dagliga undersökningar, planerade skyddsronder, mätningar, intervjuer är exempel på hur undersökningar och riskbedömningar kan göras regelbundet.

Hur ofta undersökningar behöver göras beror på vilka arbetsmiljörisker som finns i verksamheten.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 15 av 17

Riskbedömningar vid förändringar i verksamheten

Vid förändringar som ligger utanför det dagliga arbetet görs en riskbedömning redan i planeringsstadiet. Skyddsombud har rätt att medverka under hela processen, men det är arbetsgivaren som har ansvar för att bedöma om ändringen kommer att medföra risker som behöver åtgärdas.

Den stora skillnaden mellan riskbedömning i den dagliga verksamheten och riskbedömning vid förändring är att det vid förändring ibland inte finns en faktisk arbetsplats eller situation att bedöma.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild 16 av 17

Exempel på förändringar av verksamheten

Här är exempel på förändringar där en riskbedömning behöver göras.

Egna anteckningar

Talarstöd till bild **17 av 17**

Tack och bra jobbat!

Inget talarstöd finns till denna bild.

Egna anteckningar